

Wilbert van den Bosch: Kom in de Kas verbindt

Zeven telers Koekoekspolder zetten deuren wagenwijd open

“Ik vind het leuk om de dialoog aan te gaan met mensen”, zegt paprikateler Wilbert van den Bosch. “We hebben niks te verbergen.”

De Koekoekspolder werd in 2005 het nieuwe thuis van paprikatelers Wilbert en Margriet van den Bosch en hun gezin. Zij lieten Moerkapelle achter zich, verkochten het 2 ha grote paprikabedrijf en bovenal verruilden zij de onmogelijkheden van dáár voor kansen in het innovatieve tuinbouwgebied in IJsselmuiden. De paprikateler wil nooit meer terug. Het moderne glastuinbouwgebied geeft hem de ruimte om duurzaam te ondernemen en te ontwikkelen. Tijdens Kom in de Kas wil hij dat delen met vijftienduizend anderen.

Deze polder is een van de grootste tuinbouwgebieden in Nederland. De totale oppervlakte is 450 ha, waarvan 100 ha kassen met ruimte voor nog eens 210 ha glas. Niet minder dan 10% van het landelijke areaal witlof, komkommer en tomaat wordt hier geteeld. De polder telt rond de veertig tuinbouwbedrijven.

Een kwart van de tuinbouwondernemers is import. Midden jaren negentig wees de toenmalige landbouwminister Bukman het gebied aan als een van de uitwijklocaties voor het vestigen van nieuwe tuinbouwbedrijven.

Inzetten op innovatie

Het gebied is de laatste jaren veel in het nieuws geweest vanwege het duurzame telen. Onder aanvoerschap van de gemeente Kampen hebben provincie, waterschap, Projecten LTO Noord en Wageningen UR Glastuinbouw ingezet op innovatie van het gebied met de focus op energie. Duurzaam ondernemerschap vormde de leidraad en economische haalbaarheid was voorwaarde.

Ondernemers werden gestimuleerd in het investeren in warmtekrachtkoppeling met de garantie op het terugleveren van stroom aan het elektriciteitsnet. En met het benutten van aardwarmte kwam deze polder in 2011 in het nieuws. Twee glastuinbouwbedrijven zijn

aangesloten op een aardwarmtebron, een derde bedrijf bijna. De drie bedrijven in IJsselmuiden verwarmen dan samen 17 ha glas met deze bron. Tussen de bedrijven is een warmtenetwerk aangelegd van 1,5 km. Vanuit de bron wordt via dat net water van circa 70°C aan de drie bedrijven geleverd.

De drive van de gemeente om het tuinbouwgebied duurzaam te krijgen, slaat over op de telers. De tweede aardwarmtebron is in een vergevorderd stadium en een derde bron zit in de pijplijn.

Aanlokkelijk

Wilbert van den Bosch heeft zijn draai gevonden in het gebied. Hij houdt van de sfeer en de uitstraling, de lange historie, de tradities en de aard van de mensen. Zijn paprika-bedrijf heet Peppers Unlimited. Dat verwijst voor hem naar de mogelijkheden die de Koekoekspolder hem bood in zijn streven naar bedrijfsuitbreiding. In het westen lag de

Innovatieve ontwikkelingen lokken nieuwe ondernemers naar Koekoekspolder en zittende telers durven de slag naar duurzaamheid aan.

grens bij 3 ha. In IJsselmuiden begon hij met 7,5 ha en groeide het bedrijf, door aankoop van het buurbedrijf in 2008, naar 13,5 ha.

De crisis heeft ook in dit gebied aan een paar bedrijven de kop gekost. Er stonden enkele bedrijven te koop, maar dit jaar krijgen al die bedrijven weer een bestemming, weet Van den Bosch. "Het gebied verrommelt niet." De innovatieve ontwikkelingen lokken nieuwe ondernemers naar het gebied en 'zittende' telers durven de slag naar duurzaamheid aan. Een nieuwe teler teelt nu lavendel, een ander skimmia.

"Het gebied wordt steeds moderner", zegt Van den Bosch. "Het Nieuwe Telen heeft ook zijn intrede gedaan en er is een teler die al jaren op mobiele goten teelt. We kunnen ons meten met andere tuinbouwgebieden in Nederland."

Eerlijk en open

"Al die positieve ontwikkelingen willen we tijdens Kom in de Kas belichten. We hebben veel moois te melden; er valt niks te verbergen. Ik vind het belangrijk om een open en eerlijke voorlichting te geven. Ik wil altijd de dialoog aangaan. Want dat er kritische vragen komen, dat weten we. Die hebben bijna altijd betrekking op het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. Ik ben blij dat we weer de kans krijgen om te vertellen dat biologische bestrijding gemeengoed is in de glastuinbouw. De feromoonvallen hangen hier overal, een beter bewijs is er niet", aldus de teler.

Wat zeker ook aanspreekt is dat de teler met de WKK-installatie, elektriciteit produceert, wel 28.000 kWh, genoeg om 5.500

huishoudens van de jaarlijkse stroombehoefte te voorzien. "Het unieke van ons bedrijf is de belichte teelt, waarmee we de oogst zes weken kunnen vervroegen." Toch gaat het er Van den Bosch niet om zijn eigen bedrijf in het zonnetje te zetten tijdens Kom in de Kas. "Het gaat om de promotie van het product. Het feit dat Nederlandse producten op een maatschappelijk verantwoorde manier worden geteeld."

Deelnemende bedrijven

Zeven bedrijven doen mee dit jaar. Bezoekers krijgen de ins en outs te horen over de teelt van paprika, aardbei, komkommer, witlof, tomaat, lavendel en perkgoed. Kom in de Kas is vaste prik in het gebied. Elk jaar openen andere bedrijven hun deuren zodat het boeiend blijft voor de vaste bezoekers van het evenement. Vooral gezinnen met jonge kinderen en vijftig plussers komen op de happening af. Van den Bosch hoopt op vijftienduizend bezoekers dit jaar. "Als het er minder zijn, valt het tegen", zegt hij.

De mensen worden gastvrij onthaald. Op de voedselproducerende bedrijven is een proeverijtje georganiseerd. Paprikasoep, geroerbakte witlof, aardbeien met een chocoladefontein. En op elk bedrijf is een attractie voor de kinderen. "De consumenten van de toekomst."

Fietsroute langs deelnemers

De mensen kunnen vrij rondlopen over het bedrijf, maar de meesten willen worden rondgeleid door de ondernemer of een van de medewerkers. "Ik bereid een praatje voor; algemene dingen zoals dat ons bedrijf 27

voetbalvelden groot is en er jaarlijks 27 miljoen paprika's van af komen en andere kengetallen over energieproductie en afzet. De punten zet ik op papier, zodat alle vier de rondleiders hetzelfde verhaal vertellen."

Het regionale comité van Kom in de Kas, dit jaar voor het eerst onder voorzitterschap van Van den Bosch, laat foldertjes drukken met daarin een fietsroute langs de zeven bedrijven. Via Facebook, Twitter, website, interviews in regionale kranten en advertenties in huis-aan-huisbladen worden mensen warm gemaakt voor een kijkje in de kassen, op zaterdag 5 april.

In de benen houden

De officiële opening in deze regio vindt vrijdagmiddag 4 april plaats door de burgemeester van Kampen. "We grijpen dit moment aan om te netwerken met ondernemers uit de gemeente. Alle ondernemersverenigingen alsook de sponsors krijgen een uitnodiging. Het is belangrijk voor de onderlinge verstandhouding. Ook de band tussen telers wordt tijdens dergelijke bijeenkomsten verstevigd. Kom in de Kas verbindt mensen en groepen. Het heeft een sociale reikwijdte binnen een gemeente, een regio."

Met Kom in de Kas heeft de sector een geweldig instrument in handen. We moeten het koesteren. Daarom is het volgens de paprikateler ongelooflijk belangrijk om dit evenement in de benen te houden. Met opnieuw een beperkt landelijk budget, vraagt het van de regionale commissies ook inspanning om sponsors te vinden. "Toch is het ons ook dit jaar weer gelukt. Promotie en reclame voor Kom in de Kas is de taak van de landelijke commissie. Centraal gecoördineerde landelijke reclame is goedkoper dan dat elke provincie of regio dat apart doet", vindt Van den Bosch.

Samenvatting

De Koekoekspolder zet op 5 april de deuren open voor het grote publiek. Zeven telers zullen met trots vertellen over de duurzame teeltwijze en de innovatieve ontwikkelingen waaraan dit gebied zijn groene imago te danken heeft. Kom in de Kas ontmoet veel draagkracht bij de ondernemers. De tuinbouw in dit gebied is zich ervan bewust dat de publieke opinie over de glastuinbouw wordt gevormd door een transparante voorlichting door de sector zelf.